

Delges:	Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal	Gällande utgåva nr: 1	Datum: 2018-12-03
Handläggare:		Ersätter utgåva nr:	Datum:
Ansvarig:	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av:	Verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen

Riktlinje för munvård inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter

Författningar

- Tandvårdslagen (1985:125)
- Tanvårdsförordningen (1998:1338)

Se även

- Överenskommelse om samverkan avseende uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård, Landstinget Sörmland och Katrineholms kommun, (2007-10-05)
- Landstingets tandvårdsstöd för vuxna, Information för kommunpersonal, 2018-01-01
- Munhälsa – Åtgärder för att förebygga ohälsa i munnen (SKL, ISBN-nummer: 978-91-7585-140-2. Utgivningsdag: 2014-09-18)
- www.vardhandboken.se
- www.1177.se

Munhälsa

Munhälsan har stor betydelse utifrån både medicinskt, socialt och psykologiskt perspektiv. En frisk, hälsosam och fräsch mun betyder mycket för välbefinnandet och livskvalitet. Hälsan i munnen och påverkar allmäntillståndet, samtidigt som en ned-satt allmänhälsa och vissa mediciner och behandlingar kan påverka munnens hälsa negativt. En god vård och munhygien omfattar att regelbundet avlägsna den plack-bildning som hela tiden bildas i munnen. Personer utan tänder och som sondmatas har behov av munhygien då bakterier växer även utan att föda intas via munnen.

Utrustning som bör finnas för alla på boendena

Att hjälpa en brukare/patient med munhygien bygger på ett stort förtroende där brukaren/patientens egna önskemål är centrala. Utrustning som bör finnas för alla på de olika boendena i en så kallad munvårdskorg/bricka är följande:

- Liten ficklampa som är lämplig att lysa in i munhålan med
- Muntork för rengöring av munnen
- Engångsspatlar
- Fet salva till läpparna
- Tandkräm utan smak eller efter önskemål
- Bitstöd
- Extra mjuk tandborste
- Munskölj som är lämplig att svälja

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på X Intranät X Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		

Delges:	Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal	Gällande utgåva nr: 1	Datum: 2018-12-03
Handläggare:		Ersätter utgåva nr:	Datum:
Ansvarig:	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av:	Verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen

- Spray mot muntorrhet
- Salivstimulerande spray
- ROAG – riskbedömningskortet

Tandvården bör konsulteras vid svårigheter att upprätthålla en god vård och munhygien.

Rätt till nödvändig tandvård och uppsökande verksamhet

Stöd ska ges till personer som på grund av funktionshinder eller stort omvårdnadsbehov har svårt att söka tandvård själva och inte har förmåga att sköta sin munhygien. Personer som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS (1993:387). Personer med ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser. För att få ett tandvårdskort ska man ha sådan funktionsnedsättning att man behöver hjälp med sin personliga hygien. Brukare/patienter som har särskilda behov kan efter bedömning få del av landstingets tandvårdsstöd.

Tandvårdsstödet omfattar tre delar:

1. Nödvändig tandvård – *N-tandvård*.
Målet med den nödvändiga tandvården är: Att motverka smärta och obehag, förebygga och behandla infektioner i munnen, att förbättra förmågan att tillgodogöra sig föda samt att vidta åtgärder i förebyggande syfte. Ett stöd som är det mest omfattande och där kommunen medverkar i.
2. Tandvård vid kortvarig sjukdomsbehandling – *S-tandvård*.
Tandvården blir beviljad för att den är medicinskt motiverad.
3. Beviljad tandvård för den som har stora svårigheter att sköta sin munhygien eller att genomgå tandvårdsbehandling pga. långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning – *F-tandvård*.

Tandvårdskort

Berättigade till nödvändig tandvård och uppsökande verksamhet erhåller ett tandvårdskort. Patienten betalar samma avgifter som för öppen hälso- och sjukvård. Medicinskt ansvarig sjuksköterska utser de personer som ska utfärda underlag för tandvårdskort. För att få rätt att utfärda underlag ska personerna ha gått Landstingets Sörmlands webbutbildning om tandvårdsstödet. Underlaget för tandvårdskortet lämnas via webben till Landstinget Sörmlands tandvårdsenhet som därefter skickar kortet till den berättigade.

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☒ Intranät ☒ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		

Delges:	Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal	Gällande utgåva nr: 1	Datum: 2018-12-03
Handläggare:		Ersätter utgåva nr:	Datum:
Ansvarig:	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av:	Verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen

Uppsökande verksamhet

Syftet är att de berättigade får en god daglig omvårdnad avseende mun och tänder. Uppsökande verksamheten består av ett årligt avgiftsfritt hembesök av tandhygienist för munhälsobedömningen och dels av munvårdsutbildning för omvårdnadspersonal.

I Katrinesholms kommun gäller

- Biståndshandläggaren identifierar vid biståndsbedömningen de brukare som har rätt till intyg om nödvändig tandvård och meddelar landstingets Tandvårdsenhet.
- Sjuksköterskan på boendet/i hemsjukvården kontrollerar om brukaren/patienten har tandvårdskort – om så är fallet meddelas adressändring för den boende till Tandvårdsenheten. Om personen inte har tandvårdskort, så gör en bedömning av behov och detta meddelas i så fall till Tandvårdsenheten.
- Enhetschef ansvarar för att informera om rättigheter avseende tandvårdsstöd samt inhämta samtycke till bedömning och i förekommande fall vidarebefordra dem till länets Tandvårdsenhet.
- Enhetschef ansvarar för att samtlig personal inom enheten ska ha kännedom om och tillämpar riktlinjerna.
- Enhetschef ansvarar för att omvårdnadspersonalen deltar i de munvårdsutbildningar som erbjuds från den av Tandvårdsenheten upphandlade leverantör av munvårdsutbildning.
- Enhetschef ansvarar för att berörd omvårdnadspersonal närvarar vid munhälsobedömningen som utförs av Tandvårdsenheten.
- Vid inflyttning på särskilt boende och/eller då behov uppstår ska munhälsobedömningar genomföras. Samma förfaringsätt gäller även för brukare/patient som får sin hälso- och sjukvård i det ordinära boendet.
- Munhälsobedömningsinstrumentet ROAG ska användas vid registrering i kvalitetsregistret Senior alert. I registreringen ingår bedömning, åtgärdsplaner och uppföljning. Detta gäller alla boende, inte bara det som omfattas av länets tandvårdsstöd.
- MAS är kontaktperson i kommunen mot landstingets tandvårdsenhet.
- Verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen tillsammans med MAS ansvarar för att riktlinjerna efterföljs.

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☒ Intranät ☒ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		